
BİR VERİ TABANI UYGULAMASI OLARAK ELEKTRONİK PORTFOLYO

ELECTRONIC PORTFOLIO AS A DATABASE APPLICATION

Yrd. Doç. Dr. V. Aytekin SANALAN*

Yrd. Doç. Dr. Arif ALTUN**

*Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ERZİNCAN

** Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, NİĞDE

ÖZET

Bu çalışmada Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) bir üniversitede Akademik okuma-yazma dersinde kullanılmak üzere hazırlanmış ve uygulanmış olan web tabanlı bir ölçme-değerlendirme arayüzü olan elektronik portfolyonun (e-portfolyo) tasarımı, kullanımı, özellikleri ve öğrenciler tarafından yapılan değerlendirme sonuçları sunulmaktadır. Ayrıca, e-portfolyonun sınıf içinde kullanımı ile ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak e-portfolyonun avantajları ve dezavantajları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Web-tabanlı öğretim, elektronik portfolyo, portfolyo değerlendirme, akademik okuma-yazma, eğitimde veritabanı kullanımı.

ABSTRACT

In this study, an electronic portfolio application with a web interface is investigated as an assessment and evaluation instrument. E-portfolio is constructed to implement in academic reading and writing course of an American university. The study explores the design, application, characteristics, and evaluation results of the e-portfolio along with the recommendation of students. Furthermore, pros and cons of e-portfolio is discussed on the basis of application results in the classroom.

Key-words: Web-based instruction, electronic portfolio, portfolio assessment, academic reading-writing, database in education.

1. GİRİŞ

Portfolyo kavramı, merkezi Amerika'da bulunan Ulusal Eğitim Derneği tarafından, belirli bir süreç içerisinde, bir amaç dahilinde, öğrencilerin göstermiş oldukları çaba ve ilerleme ile; gelmiş oldukları başarı düzeyini yansıtan ürünlerden oluşan çalışma koleksiyonu olarak tanımlanmıştır (National Education Association, 1993). 1995 yılı itibariyle ABD' de portfolyo kullanımı ve değerlendirmesi ulusal değerlendirme ölçütlerinden biri olarak kabul edilmiştir. Portfolyo kavramının temeli oluşturmacı (constructivist) yaklaşım prensiplerine dayanmakla beraber

(Read & Cafolla, 1999), resmi ve resmi olmayan değerlendirmeye karşı olan tepki sonucu alternatif bir bakış açısı (Adams, 1995; O'Malley ve Valdez Pierce, 1996) olarak eğitim sürecinde öğretim sürecinin değerlendirmesi amacı ile önerilmektedir.

Portfolyo çalışmalarının içeriği, konusu ve tanımını kadar ortak kesin çizgilerle ayrılmamıştır. Konu ve ölçme yöntemlerinin çeşitliliğinden dolayı birçok farklı önerilerle zenginleştirilen portfolyoda yazılı dökümanlar, medya sunuları, ses kayıtları, video görüntüleri, öğrenciye ait bilgiler ve çoklu ortam projeleri kullanılmakta ve önerilmektedir (Danielson ve Abrutyn, 1997).

Portfolyo kullanımının özelliklerinin yanısıra; e-portfolyo, bilgisayar ortamında hazırlanacak olan veri tabanı ortamları ise oldukça elverişli ve etkin bir kullanım alanı yaratmaktadır (Baron, 1996). Elektronik portfolio ile, portfolyoyu hazırlayan öğrencinin yapmış olduğu çalışmaya istenildiği zaman ulaşılabilmesi; bunlar üzerinde istenildiği ölçüde değiştirme yapılabilmesi; öğrencilerin kendi gelişim süreçlerini görebilmesi ve yine istedikleri kişilerle paylaşabilmesi sağlanabilmektedir (Hetterscheidt, Pott, Russell, & Tchang, 1992). Bununla beraber, elektronik portfolyoların, öğrenciler ile beraber günlük sınıf etkinlikleri düzenleyen öğretmenlere teknoloji ile sorun çözme sürecinde model olduğu gözlenmiştir (Blake, 1996).

Welcome to Academic Reading and Writing Assignment page.

Please type your user ID and Password	
User ID	<input type="text"/>
Password	<input type="password"/>
<input type="button" value="Log in"/>	<input type="button" value="Clear"/>

If you experience problems with your username (UserID) or password, please [email the instructor](#).

Şekil 1. Giriş Sayfası

2. E-PORTFOLYO UYGULAMASI

Çalışma Ortamı: Bu çalışmada akademik okuma yazma dersi için hazırlanmış olan veri tabanı merkezli bir e-portfolyo uygulamasının tasarımı, kullanımı, özellikleri, ve öğrenciler tarafından yapılan değerlendirme sonuçları tartışılmaktadır. Akademik okuma yazma dersi, değişik ülkelerden TOEFL seviye tespit sınavı sonucunda belirli puan alarak, üniversitenin değişik bölümlerinde okumaya kabul edilen lisans öğrencilerden oluşmaktadır. Bu dersi ile öğrencilerin bölümlerinde başarılı olabilmeleri için gerekli olan akademik okuma yazma becerilerinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Dersin kredi ve haftalık ders saat yükü 3+3 tür.

Akademik okuma yazma dersine 1998-1999 dönemi için 14 öğrenci kayıt yaptırmış olup, bir öğrenci çalışmaya katılmak istemediği için çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

Registration Page!

Please type your full name:

Please type your user name:

Enter a password:

Verify the password:

SS #:

TOEFL Score (If applicable):

Your native language:

E-mail address:

College & Major:

How many years have you studied English? Tell about your language learning history.

Why are you taking this course? What do you hope to get out of this course?

Şekil 2. Kayıt Formu

Akademik okuma yazma dersi için öğrenciler haftada iki kez toplanmakla beraber, okuma ve yazma dersini iki farklı öğretim elemanı vermiştir.

Bu çalışmadaki e-portfolio uygulaması ise sadece okuma dersinde uygulanmıştır. Okuma dersi 20 öğrencinin faydalanacağı bilgisayar laboratuvarında yapılmış olup, dönem boyunca her öğrencinin kullanabileceği ve internete erişim sağlayabileceği bir ortam sağlanmıştır.

14 hafta süren öğretim dönemi sürecinde öğrencilerden yapmış oldukları okuma çalışmalarına yönelik dokuz adet günlük ve üç adet özet çalışması yazmaları istenmiştir. Ders konuları ve e-portfolio ya girişi sağlamak amacı ile İnternet üzerinden web tabanlı sınıf web sayfası hazırlanmıştır. Bu sayfadan öğrenciler günlük ders planlarına ulaşabildikleri gibi, ders öğretim elemanları ile doğrudan iletişim kurabilecekleri iletişim yolları tanıtılmıştır.

Şekil 3. Kişisel Giriş sayfası

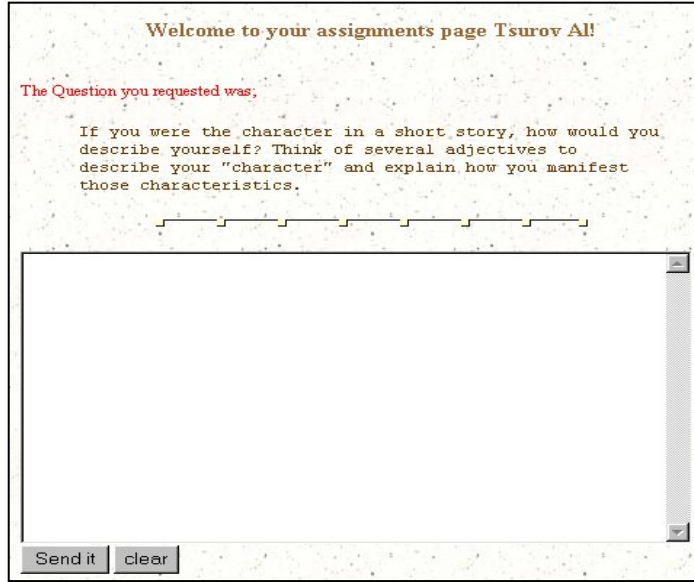
3. VERİ TABANLI E-PORTFOLYO

Öğrencilerin dönem boyunca yapmış oldukları çalışmalarını biriktirmek, göstermiş oldukları çaba ve ilerleme ile; gelmiş oldukları başarı düzeyini yansıtan ürünlerden oluşan çalışma koleksiyonlarını oluşturmalarına ortam sağlayacak e-portfolio tasarımında ilk sayfayı

bireysel kullanıcı adı ve şifrelerini girebilecekleri giriş sayfası oluşturmaktadır (Şekil. 1).

Burada kullanacakları kullanıcı adı ve şifreleri ise, öğrenciler başka bir sayfada bulunan formu doldurarak kendileri seçmektedirler (Şekil. 2). Kayıt Formu adı verilen bu sayfada öğrenciler hakkında kişisel bilgilere (e-mail adresi, anadili, bölümü, bu dersten beklentileri v.b.) yer verilmektedir.

4. VERİ TABANININ OLUŞTURULMASI:

Welcome to your assignments page Turov Al!

The Question you requested was:

If you were the character in a short story, how would you describe yourself? Think of several adjectives to describe your "character" and explain how you manifest those characteristics.

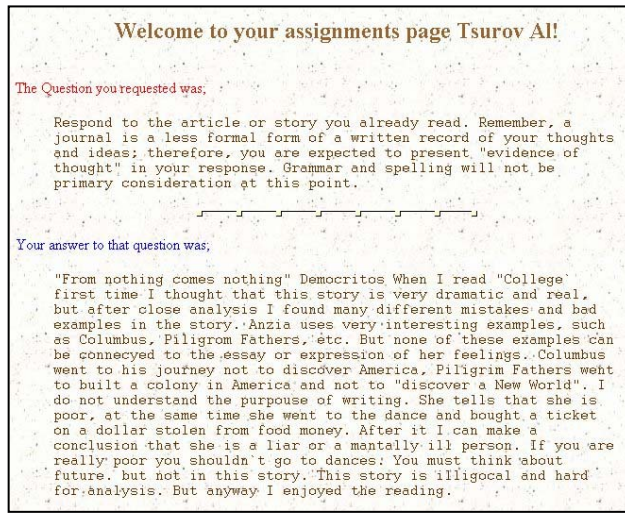
Send it clear

Şekil 4. Yazma ikonu ile açılan pencere

Öğrencilere ait kişisel bilgiler ve ders materyalleri dönem öncesinde MS Office uygulamalarından biri olan MS Access veritabanı programı kullanılarak oluşturulmuştur. Dosya ve dosya içerisinde tablolama sistemi üzerine çalışan bu ortamda, öğrenci bilgileri, özet bölümü için hazırlanan sorular ve öğrenci cevapları ve günlük bölümü için hazırlanan sorular ve öğrenci cevapları olmak üzere üç ana tablo sistemi oluşturulmuştur. Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar öğrencileri için kişisel olarak hazırlanan ve bire-çok (one-to-many) ilişkilendirme yöntemi ile ilişkiyel (relational) veritabanı modellemesi ile tasarlanmıştır.

Özet ve günlük soruları dönem öncesinden belirlendiğinden, bu soruların ders programına uygun tarihlerde e-portfolio sayfasında görüntülenebilmesi otomatik olarak veri tabanı içerisinde kodlanmıştır. Bu durumda, sözkonusu sorunun görüntülenmesi belirtilen tarih geldiğinde web sayfasında değiştirme yapılmaksızın öğrencilerin kendi kişisel e-portfolio sayfalarında görüntülenmesi sağlanmıştır.

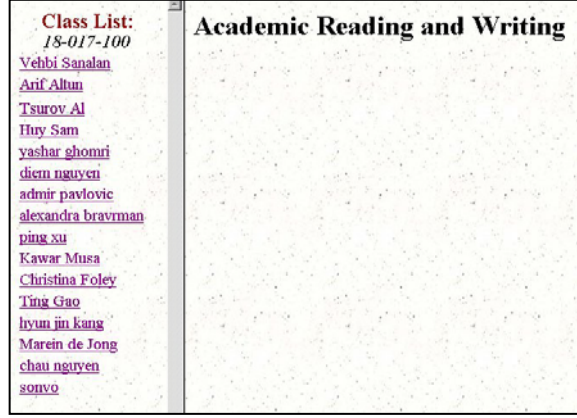
5. ÖĞRENCİ SAYFASI

Şekil 5. Okuma ikonu ile açılan pencere

Kayıt formunu doldurarak, kendisine ait kullanıcı adı ve şifresi alan öğrenciler, bu kullanıcı adı ve şifre ile e-portfolio sayfasına girdiğinde Şekil 3'e benzer bir sayfa ile karşılaşmaktadır. Bu sayfada o tarihe kadar geçerli olan tüm sorular görüntülenmektedir.

Sol tarafta bulunan Yazma ikonuna tıklayarak, öğrenci daha önce hiç cevap girmemiş ise, doğrudan soru için giriş yapabilmektedir. Daha önce yazmış olduğu bilgilere de yine bu şekilde erişebilmekte, gerekli değişiklikleri yaparak yazdıklarını yeniden kaydedebilmektedir. Sağ taraftaki kitap ikonu ile de, öğrenciler yazmış olduğu cevapları okuma özelliği ile açabilmektedir. Şekil 4'de Yazma ikonları ile açılan örnek bir sayfa, Şekil 5'te ise Okuma ile açılan sayfalardan örnek sayfa görüntüleri sunulmaktadır.

Şekil 6. Öğretim elemanı giriş sayfası

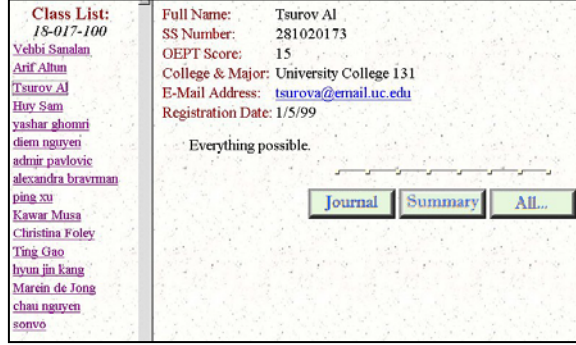
6. ÖĞRETİM ELEMANI SAYFASI

Öğrenciler tarafından hazırlanan e-portfolio verilerine öğretim elemanlarının da erişimi aynı giriş sayfasından kullanıcı adı ve şifresi ile yapılmaktadır. Öğretim elemanı öğrencilerin Kayıt formunda girmiş oldukları bilgiler ile özet ve günlüklerine bu sayfadan erişebilmektedir (Şekil 6, 7, 8).

İki kısma ayrılan bu sayfada, sol tarafta sınıf öğrenci listesi ve dersin kodu bulunmaktadır. Öğretim elemanı buradan görmek istediği öğrencinin ismini seçerek o kişiye ait bilgilere ulaşabilmektedir. Bu bilgiler sağ tarafta görüntülenmektedir. Yine aynı öğrenci için Günlük (Journal), Özet (Summary) ve Tümü (All) olmak üzere üç link ile öğrenci e-portfolio sunasına erişim mümkündür.

7. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada web tabanlı bir ölçme-değerlendirme arayüzü olan elektronik portfolyonun (e-portfolio) tasarımı, kullanımı, özellikleri ve öğrenciler tarafından yapılan değerlendirme sonuçları sunulmaktadır. Aşağıda öğrencilerden gelen öneriler ve dersi veren öğretim elemanın deneyimleri aktarılmıştır.

Şekil 7. Seçilen öğrenci e-portfolyosuna giriş

Öğrenciler açısından *olumlu yönler*

- öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimi hızlandırıyor,
- dosyaların saklanmasında kaybolma korkusunu azaltıyor ve elverişli ve etkin bir ortam hazırlıyor,
- Yazıları diskette toplamak zorunluluğu ortadan kalkıyor,
- Dersi daha ilginç kılıyor ve yazma miktarını arttırıyor,
- İstenildiğinde hızlı bir şekilde daha önce yazmış oldukları yazılara erişim ve paylaşım imkanı sunuyor,
- Önceden kağıda yazıp, bilgisayara geçip, sonra da çıktı alıp ödev teslim sürecini kısaltıyor; doğrudan bilgisayara yazılabiliyor,

Öğrenciler açısından *olumsuz yönler*

- Gönderilen yazıları yeniden düzeltebilme imkanının olması,
- Heceleme kontrolü ve düzeltme özelliği,
- Doğrudan bilgisayara yazılan yazılarda kaybetme korkusu,
- Portfolyo sayfasına erişimin sınıfın web sayfasından olması nedeni ile doğrudan girişin olmaması,

- Bilgisayarda klavye kullanma becerilerinin yetersizliği engelleyici oluyor

Journal	
Questions for Journal	Tsurov Al's Writings
<p>Respond to the article or story you already read. Remember, a journal is a less formal form of a written record of your thoughts and ideas; therefore, you are expected to present "evidence of thought" in your response. Grammar and spelling will not be primary consideration at this point.</p>	<p>"From nothing comes nothing" Democritus When I read "College" first time I thought that this story is very dramatic and real, but after close analysis I found many different mistakes and bad examples in the story. Aniza uses very interesting examples, such as Columbus, Pilgrim Fathers, etc. But none of these examples can be connected to the essay or expression of her feelings. Columbus went to his journey not to discover America, Pilgrim Fathers went to built a colony in America and not to "discover a New World". I do not understand the purpose of writing. She tells that she is poor, at the same time she went to the dance and bought a ticket on a dollar stolen from food money. After it I can make a conclusion that she is a liar or a mentally ill person. If you are really poor you shouldn't go to dances. You must think about future, but not in this story. This story is illogical and hard for analysis. But anyway I enjoyed the reading.</p>
<p>Can you think of any times when a negative experience turned out to have a positive result?</p>	<p>"Can you think of any times when a negative experience turned out to have a positive results for you? Please, consider the readings you have done when writing your journal entry." What an interesting</p>

Şekil 8. Seçilen öğrenci e-portfolyosu

Portfolyo kullanımının önemli getirilerinden biri olarak, hazırlanan çalışmaların toplanması, saklanması ve ileride yeniden görülmek üzere erişilebilmesi gösterilmektedir (Yancey & Weiser, 1997). Bu çalışmada da, öğrencilerin bu ortamı *elverişli* ve *etkin* olarak algıladıkları görülmektedir. E-portfolyonun kullanımının doğrudan bilgisayara yazılabiliyor olması, çalışmalarının kaybolmaması, disket taşımak zorunda olunmaması ve önceden kağıda yazıp, bilgisayara geçip, sonra da çıktı alıp ödev teslim etme sürecini kısaltması öğrenciler tarafından elverişli olarak algılanmaktadır. Bununla beraber, iletişimi hızlandırması, yazma miktarını artırması ve dersi daha ilginç kılması ise e-portfolyonun etkili olduğunu gösterebilir.

Web-tabanlı e-portfolyonun bu getirilerinin yanısıra öğrenciler bazı olumsuzluklara da işaret etmektedirler. Bunlar, kişisel ve programdan kaynaklanan olumsuzluklar olarak yorumlanabilir. Doğrudan bilgisayara yazılan yazılarda kaybetme korkusu ve öğrencilerin klavye kullanımındaki eksiklikleri ve/veya yetersizlikleri bireysel olumsuzluk olarak değerlendirilebilir. Bunun yanısıra, web sayfasından gönderilen yazıların yeniden düzeltilebilme imkanının olmaması ve yazılarda heceleme kontrolü ve düzeltme özelliğinin bulunmaması ise hazırlanan programın sınırlılıkları arasında sayılabilir.

Öğrencilerden gelen *Öneriler*

- Öğrencinin her ödev gönderişinden sonra verinin yerine ulaşmış ulaşmadığı konusunda, veya ders hocasının gönderilen yazıyı okuyup okumadığı konusunda onay mesajı gönderilmesi,
- Ders öğretim elemanının gönderilen ödevleri okuyup, yanlarına öneriler ekleyebilmesi,
- Bilgisayar becerileri yetersiz olan öğrenciler de düşünülerek temel bilgisayar becerileri ve internet kullanım becerileri konusunda ön çalışmalar yapılması.

Öğrencilerin, dönem sonunda getirdiği öneriler ise, hazırlanan bu ortamın daha iyiye doğru geliştirilmesi konusunda önemli katkılar sağlamaktadır. Bu öneriler, web tabanlı ortamların etkileşimli olmasının gerekliliğini bir kez daha vurgulamaktadır. Özellikle öğrencilerin göndermiş oldukları çalışmaların ders öğretim elemanı tarafından alınıp alınmadığının anlaşılması ve önerilerin yine web ortamından öğrenciye iletilmesinin istenmesi bu konunun öğrenciler tarafından önemli bulunduğu bir göstergesidir.

Akademik okuma-yazma dersi için kullanılan e-portfolio için öğrencilerin yaklaşımları ve önerileri programın kullanımı ve ileriye dönük geliştirilmesi konusunda önemli ipuçları sunmaktadır. Elektronik portfolio kullanımı eğitim sürecine yeni eklenen bir olgudur. Geleneksel portfolyolar ile karşılaştırıldığında, her türlü yazılı ve görsel materyalin saklanması ve yeniden erişilmesinde önemli getirileri olduğu görülmektedir. Veritabanı kullanımı ile desteklenen elektronik portfolyolar, gerek öğrencilere gerekse de öğretim elemanlarına gerekli teknolojik yatırımlar ile zaman ve mekandan bağımsız erişim imkanı sunmaktadır.

Elektronik portfolyoların kullanımında iki temel sınırlılığa dikkat çekmekte fayda vardır. Elektronik portfolyolar özellikle internet ve bilgisayar erişimlerinin sağlandığı ortamlarda ve bunların kullanımı konusunda gerekli beceri ve deneyim sahibi olan öğrenciler ile kullanılmalıdır. Bunların göz ardı edilmesi ise sanal öğretim ortamlarını başarıya giden yoldan çok birer engele dönüştürebilecektir (Frizler, 1995). Aynı zamanda, elektronik portfolyolar, bilgisayar teknolojilerinin öğretim ortamlarına kaynaştırılmasında önemli bir araç olarak da kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- Adams, T. L. (1995). A paradigm for portfolio assessment in teacher education. *Education*, 115(4), 568- 570
- Baron, C. (1996). *Creating a Digital Portfolio*. Indianapolis: Hayden Books
- Blake Y. K. (1996). "Portfolio, Electronic, and the Links Between." *Computers and Composition* 13 (1996): 129 -133.
- Danielson, C. & Abrutyn, L. (1997). *An Introduction to Using Portfolios in the Classroom*. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Frizler, K. (1995). The Internet as an Educational Tool in ESOL Writing Instruction. *Unpublished MA thesis, San Francisco State University*. Available online: <http://thecity.sfsu.edu/~funweb/thesis.htm> Retrieved on December, 2002.
- Hetterscheidt, J., Pott, L., Russell, K. & Tchang, J. 1992. Using the Computer as a Reading Portfolio. *Educational Leadership* 49 (8), 73.
- Hutchings, Pat (Ed.) (1998) *The Course Portfolio: How Faculty can Examine their Teaching to Advance Practice and Improve Student Learning*. Washington, D.C.: American Association of Higher Education.
- National Education Association (1993). *Student portfolios*. Washington, D.C.: National Education Association.
- O'Malley, J.M., & Valdez Pierce, L. (1996). *Authentic assessment for English language learners: Practical approaches for teachers*. New York: Addison-Wesley.
- Read, D. & Cafolla, R. (1999). Multimedia Portfolios for Preservice Teachers: From Theory to Practice, *Journal of Technology and Teacher Education*, 7, 2, 97-114.
- Yancey, K. & Weiser, I. (1997) 'Situating portfolios: An introduction', in K. Yancey & I. Weiser (eds.) *Situating Portfolios: Four Perspectives*. Logan, UT: Utah State University Press, pp.1-17.